

**2022yil tayanch doktorantura (PhD) va doktorantura (Dsc) ga o‘qish uchun
talabgorlarni qabul qilish bo‘yicha mutaxassislik
fanidan kirish imtihonlari**

DASTURI

19 00 05 - “Ijtimoiy psixologiya, etnopsixologiya”

KIRISH

Mamlakatimiz Prezidenti Sh.Mirziyoev ta’kidlaganlaridek, hayotning o‘zi va xalqning talablari bizning oldimizga amaliy yechimini topish lozim bo‘lgan yangi va yanada murakkab vazifalarni qo‘ymoqda¹. Ushbu muammolar va hayotning o‘zi oldimizga qo‘yan murakkab vazifalarni tezroq hal qilish, ularning echimini izlab topish, ko‘p jihatdan insonlarning iqtisodiyot sirlarini, ayniqsa, bozor iqtisodiyoti munosabatlarining mazmunini, ularning talablari, ziddiyatli xususiyatlarini, qonun- qoidalarini, 2017-2021 yillarda O‘zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo‘nalishi bo‘yicha harakatlar strategiyasi, mamlakatimizda iqtisodiy taraqqiyotni jadallashtirish maqsadida qabul qilingan strategik dasturlar mazmunini, amalga oshirilayotgan keng ko‘lamli iqtisodiy islohotlarni yanada chuqurlashtirish, inson manfaatini birinchi o‘ringa qo‘yish, iqtisodiyotni erkinlashtirish, tarkibiy o‘zgartirish, modernizatsiyalash va diversifikatsiyalashning maqsadi va mazmunini chuqurroq bilishlariga bog’liqdir.

Mazkur dastur 19 00 05 – “Ijtimoiy psixologiya, etnopsixologiya” ixtisosligi bo‘yicha Guliston Davlat universiteti doktarantura ga kirish imtihon topshiriuvchilar uchun mo‘ljallangan.

Yuksak informatsion-texnologiyalar asri bo‘lmish XXI asr inson omiliga e’tiborning kuchayishi bilan ham tavsiflanadi. Zero, o‘z ruhiy kechinmalarini boshqarish, yaqinlari bilan samimiy sog‘lom munosabatlarda bo‘lish istagi oddiy fuqarolarda kun sayin ortib bormoqda. Bu borada e’tibor talab jihatlardan biri – bu muomala, o‘zaro ta’sir va o‘zligini o‘zgalarga namoyon eta olish qobiliyatidir. bu cheksiz olamda biz o‘zimizni o‘zgalarsiz, o‘z manfaatlarimizni o‘zgalar manfaatisiz tasavvur qila olmaganimiz uchun ham ijtimoiy psixologiyani bilishga majburmiz. Zero, mustaqil davlatimizning siyosati inson manfaatini himoya qilish va munosib turmush tarzini yaratish ekan, bu ishlarni amalga oshirish uchun bo‘lg‘usi mutaxassis, psixolog-murabbiy ijtimoiy borliq qonuniyatlarini bilishi va undan maromida foydalanib, turmush normalariga bo‘ysungan holda jamiyatda

¹ Шавкат Мирзиёев. Танқидий таҳлил, катъий тартиб-интизом ва шахсий жавобгарлик - ҳар бир раҳбар фаолиятининг кундалик қоидаси бўлиши керак. Мамлакатимизни 2016 йилда ижтимоий-иктисодий ривожлантиришнинг асосий якунлари ва 2017 йилга мўлжалланган иктиносидий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг кенгайтирилган мажлисидаги маъруzasи // Халқ сўзи, 2017 йил 16 январ.

o‘zining munosib o‘rnini egallab, fuqarolik burchini ado etishga tayyor bo‘lishi darkor. Shu nuqtai nazardan olib qaralganda, “Ijtimoiy psixologiya” fani shaxs va jamiyat munosabatlari qonuniyatlarini o‘rganishga bag‘ishlangan bo‘lib, ichki ishlar tizimiga xizmat faoliyati psixologlarini tayyorlash jarayonida roli va o‘rni beqiyosdir.

Ijtimoiy psixologiya fani shaxs taraqqiyoti uchun muhim bo‘lgan omil va jihatlar, jumladan, undagi fikrlash jarayonlari, insondagi fikrning mustaqilligi, tashqi ijtimoiy muhitga kirishib ketishi, jamiyat normalari va ijtimoiy rollarni o‘zlashtirishi, guruhda o‘zini tutishi, kasbiy yuksalishiga turki bo‘luvchi muhim omillar, ya’ni, ma’naviyati, mafkurasi, axborot xavfsizligi, turli ijtimoiy guruhlardagi maqomi, shaxslararo munosabatlar va nizolar kabi qator masalalarni o‘rganadi.

Tayanch doktarantura ta’limiga kirishga da’vogar:

Ijtimoiy psixologiya predmeti, maqsadi va vazifalari;

Ijtimoiy psixologiyaning rivojlanish tarixi;

Ijtimoiy psixologiya faning metodlari;

Ijtimoiy psixologiya fanidagi ilmiy maktablar va ularning g‘oyalari;

Ijtimoiy psixologiya fanining asosiy kategoriyalari;

Katta ijtimoiy guruhlarning psixologik xarakteristikasi;

Katta va kichik guruhlar;

Ijtimoiy rol, ijtimoiy statuslar;

Ijtimoiy psixologiyadagi ustanovkalar;

Muomila va shaxslararo munosabatlar;

Muomilaning kommunikativ va intaktiv tomonlari;

Ommaviy va ijtimoiy jarayonlar va harakatlar psixologiyasi;

Ijtimoiylashuv;

Jamiyat va shaxsning o‘zaro munosabati;

Shaxs faolligi;

Shaxsning guruhdagi o‘rni;

Ijtimoiy psixologiya fani muammolarini ilmiy asoslash;

Guruhda liderlik va rahbarlikka xos xususiyatlar;

Ijtimoiy ustanovkalarni tadqiq qilish;

Shaxsning ijtimoiy psixologik xususiyatlarini tahlil qilish va ulardan foydalani olishi;

Ijtimoiy-psixologik tadqiqotlarda fanning metodlarini qo‘llash; katta va kichik guruhlarni tadqiqi qilish;

Liderlik va rahbarlik xususiyatlarini baholay olish;

Ijtimoiy psixologiya muammolarini o‘rganishda tadqiqot metodikalarini qo‘llay olish va natijalarni psixologik sharhlash kompitensiyasiga ega bo‘lishi talab etiladi.

DASTUR MAZMUNI

Ilmiy fanlar tizimida ijtimoiy psixologiyaning o‘rni

Ijtimoiy psixologiyaning predmetini tushunishda psixologiya va sotsilogiya predmetlarini tushunish bilan bog’likligi va farqlari. Psixologik va sotsiologik manbalarda ijtimoiy psixologiya predmetini taxlil etilishi. Ijtimoiy psixologiya predmeti haqida asosiy nuktai nazarlar. Ijtimoiy psixologiyani boshqa umumiyligi psixologiyaning boshqa yo‘nalishlari va boshqa fanlar bilan o‘zaro aloqasi. Ijtimoiy psixologiya predmeti chet-el ijtimoiy-psixologiyasida taxlil etilishi. Hozirgi zamondagi taraqqiyotida ijtimoiy psixologiyaning maqsad va vazifalari.

. Ijtimoiy psixologik g‘oyalari shakllanishi tarixi

Ilmiy bilim rivojlanishining zamonaliviy bosqichida metodologik muammolar ahamiyatini o‘sishi. Ilmiy tadqiqot metodologiyasi tushunchasi. Ijtimoiy psixologiyada talablar. Ijtimoiy-psixologik tadqiqotni ikkita asosiy tipi. Eksperimentli va korrelyatsion. Ma’lumotlarni ishonchligini va sharti masalasini ochish xususiyati.

Ijtimoiy falsafiy va sotsiologik ta’limotlarda ijtimoiy-psixologik g‘oyalarni rivojlantirishi. Ijtimoiy psixologiyani mustaqil fan bo‘lib ajrab chiqishda ijtimoiy, ilmiy va ideologik nazariyalarni yaratish bo‘yicha birinchi harakatlar. “Xalqlar psixologiyasi” uni tarixiy sabablari va vazifalari, Lasarus, Shteyntal tomonidan uni programmasi shakllanishi. “Xalqlar psixologiyasi”ga Vundtni maxsus yondashuvi. Omma va olomon psixologiyasi. Tard ishlarida uch manbalarni va ishlarida uch tugallanishni “Ijtimoiy hatti-xarakat instincti” nazariyasi (Mak Daugall).

Ijtimoiy psixologiyani chet eldag‘i hozirgi vaqtida mavjud bo‘lgan asosiy nazariy konsepsiysi. Yevropa ijtimoiy psixologiyasida katta guruhlar va ommaning ijtimoiy jarayonlarini tahlil qilishga qiziqishning uyg‘onishi.

Ijtimoiy psixologik tadqiqotni metodologik muammolari Ijtimoiy

Ilmiy tadqiqot metodologiyasi tushunchasi. Ijtimoiy psixologik tadqiqotning ikki asosiy tipi. Eksperimental va korrelyatsion. Ijtimoiy psixologik tadqiqotni asosiy metodlari. Ijtimoiy-psixologik tadqiqotlarda to‘g‘ri va noto‘g‘ri metodlarning munosabati.

Ijtimoiy psixologiyada “test” qo‘llashni sharoitlari. Ijtimoiy psixologiyada tajribalarni asosiy tiplari. Ijtimoiy psixologiyada o‘lchash muammosi.

Ijtimoiy psixologiyaning asosiy yo‘nalishlari va tarmoqlari.

Psiyoanaliz. Bixevoizm.

Sotsiametriya, guruhli dinamika maktabi. Kognitivizm. Interaksionizm. insonparvarlik psixologiyasi. Tranzakt tahlil. Ekzistensial psixologiya. Guruhlar psixologiyasi, etnopsixologiya, oila psixologiyasi.

Sotsializatsiya. Ijtimoiy psixologiyada shaxs va faoliyat

Ijtimoiylashtirishni ijtimoiy-psixologik va sotsiologik aspektlari. Jamiyat va shaxs o‘zaro munosabati, shaxs aktivligi. Individ ijtimoiylashishining asosiy bosqichlari. Ijtimoiylashish mexanizmlari va institutlari. Shaxsni ijtimoiy-psixologik hatti-harakatini ijtimoiylashuvi va determinatsiyasida rasmiy va norasmiy tashkilotlarning roli.

Ijtimoiy ustanovka tushunchasi. Ijtimoiy ustanovkalarni o‘rganishda Uznadze maktabi tadqiqotlarining ahamiyati. Sovet psixologiyasida ijtimoiy ustanovkalarni o‘rganishga bo‘lgan turli yondashuvlar. Ijtimoiy ustanovka strukturasi. Ijtimoiy ustanovkalar emotsiyal kognitiv va hatti-harakat komponentlari. Ijtimoiy ustanovkalar o‘zgarishi muammozi va uing nazariy va amaliy ahamiyati.

Shaxsning ijtimoiy faolligi. Ijtimoiy xulq motivatsiyasi. Anglangan va anglanmagan motivlar

Shaxsning guruhdagi o‘rni, kommunikativ, perceptiv va interaktiv ta’sirlar sistemasidagi o‘rni muammozi. Ijtimoiy-psixologik analizga differensial psixologik ma’lumotlarni qo‘yish.

Shaxsning kommunikativ xususiyatlari. Shaxsni kognitiv murakkabligi va kognitiv stili muammozi. Shaxs va o‘zaro ta’sir muammozi. Shaxsni birgalikdagi harakatlarga tayyorgarligi. Ijtimoiy-psixologik trenning shaxsni ijtimoiy-psixologik xarakteristikasini rivojlantirish usuli.

Shaxs insoniy munosabatlar tizimida.

Individual ong rivojlanishida ijtimoiy munosabatlarni xal qiluvchi roli. “Ijtimoiy rol” tushunchasi. Ijtimoiy rol ijtimoiy faoliyatni ijtimoiy zaruriy turi ijtimoiy munosabatlar sistemasidagi shaxsni o‘rni bilan belgilab berilgan shaxs xatti-harakatining usuli. Ijtimoiy rolni bajarishning turli usullarini “shaxsiy” bo‘lish imkoniyati.

Shaxslararo munosabatlarni ijtimoiy munosabatlar sistemasida vujudga kelishi, uni nomoyon bo‘lish shartlari.

Shaxslararo munosabatlarni emotsiyal asosi. Kichik gruppalarda shaxslararo munosabatlar xususiyatining umumiyl xarakteristikasi.

Muloqot psixologiyasi

Muloqotning kommunikativ tomoni, verbal va noverbal muloqot va uning xususiyatlari. Muloqotning interaktiv tomoni. Muloqotning perceptiv tomoni: o‘zaro idrok etish. Muomala inson borlig’ining sharti va mohiyati sifatida.

Psixologiyada muomalani o'rganishning nazariy va metodologik asoslari. Manipulyatsiya psixologik ta'sir etish sifatida.

Ijtimoiy psixologiyada guruhlar va jamoa muammosi

Ijtimoiy psixologiyada guruhlar muammosi qo'yish uchun guruhlarni ijtimoiy analiz qilish ahamiyati.

Ijtimoiy psixologiyada guruhlarni tadqiq qilish uchun faoliyat prinsipi metodologik ahamiyati.

Jamoalar va guruhlar. Jamoalarni psixologik belgisi - "biz" - hissiyoti yuzaga kelishi. Guruhlar va tashkilot. "Guruhiy ong" fenomeni.

Boshqaruv psixologiyasi asoslari

Psixologiyada bosharuv muammosi. Boshqarish muammosining ijtimoiy psixologiyaning maxsus bo'limi ekanligi. Guruhlarda rahbarlik va liderlik masalalari. B.Parigin bo'yicha lider va rahbar orasidagi tafovut va o'xshashliklar. Ijtimoiy xodisalarni boshqarishda liderlik faoliyatidan foydalanish qoidalari.

Liderlikning uch nazariyasi. "Liderlik sifatlari" nazariyasi, uning moxiyati. Liderlikning vaziyatga bogliklik nazariyasi va uning goyasi. Liderlikning sintetik nazariyasi va unda guruhning roli. Liderlik usullari xaqida tushuncha. Avtoritar rahbar va uning ish olib borish xususiyatlari. Demokratik rahbar va jamoani boshqarishdagi uning ta'sir usullari. Liberal rahbar va undagi ish olib borish tartiblari. G.Gibsh va M.Forverglar buyicha bu uchala toifa raxbarlarning jamoa psixologik muxitidagi urnilari masalasi.

Rahbarlik sifatlari (intellekt darajasi, mustakillik, uziga ishonch, ziyolilik, rejalilik, kommunikativlilik va boshqa sifatlar).

Ijtimoiy konfliktlarning maqsad va vazifalari

Ijtimoiy konfliktlarning kelib chiqish sabablari, ularni bartaraf etish yo'llari. Konfliktlarning muammolarni hal etishdagi ijobiy va salbiy tomonlari. Ijtimoiy kofliktlarning turlari va klassifikatsiyasi.

Ijtimoiy psixologiyaning tadbiqiy sohalari

Sanoat ijtimoiy psixologiyasi. Sanoat korxonalarida kuzatiladigan xolat asosida ishga salbiy ta'sir etadigan kiyinchiliklarning turlari va ularni namoyon bulish shartlari. Sanoat korxonalarida kuzatiladigan gorizontal va vertikal uzaro munosabatlar va ularning psixologik tabiatini.

Oila psixologiyasi

Oila va nikoh soxasidagi tadqiqot ishlari va ularning uziga xosligi muammolari. Oila va oilaviy munosabatlarga kizikishning ayrim jixatlari. Bu borada utkazilayotgan tadkikotlarning holati. Oilani o'rganishda tizimli yondashuv.

Oilaning hayotiy sikli. Psixologik adaptatsiya va oila integratsiyasi. Ota-onalardan farzandlar munosabatlarning xususiyatlari.

Etnopsixologiya

Etnopsixologiya fanining predmeti, vazifalari va metodlari. Etnopsixologiya fanining shakllanish tarixi. Etnopsixologiya muammolarini o'rganish bo'yicha yaqin xorij mamlakatlarida o'tkazilgan tadqiqotlar. Milliy xarakter va etnik identiklik. Milliy mintalitet, etnik ramzlar va madaniyat. Etnik stereotiplar va ularning turlari. Etnik o'zaro munosabatlarning xususiyatlari. Etnik nizolar va etnotsentrizm

Din psixologiyasi

Din psixologiyasining ob'ekti va predmeti, muammo va vazifalari. Psixologiya fanida ruh muammosi. Ruh masalasining turli dinlardagi talqini. Ilmiy izlanish tizimida din psixologiyasini o'rni. Din psixologiyasining tadqiqot usullari. dunyoqarashning shakllanishida diniy psixologik omillarning ta'siri. Turli dinlarning psixologik jihatlarini, ijtimoiy-tarixiy mohiyati. Din psixologiyasi rivojlanishining asosiy bosqichlari va yo'naliishlari. Diniy e'tiqodning shakllanishiga ta'sir etuvchi omillarni, katarsis (ruhiy poklanish)ning psixologik asoslarini, ruhiy ta'sirlanishning mexanizmlari.

19 00 05 - IJTIMOIY psixologiya Etnopsixologiya

ixtisosligi bo'yicha tayanch doktorantura (PhD) va doktorantura(Dsc)ga kirishga talabgorlar uchun umumiy savollar ro'yxati

1. Ijtimoiy psixologiya fanining predmeti (ijtimoiy taraqqiyot qonuniyatları, psixik taraqqiyot qonuniyatları, Shaxs va jamiyat munosabatlari).
2. Shaxslararo munosabatlarning ko'p qirraliligi. (o'zaro ta'sir, axborot almashinushi, tushunish, faoliyatga xozirlash).
3. Guruhlar, ularning turlari. (katta, kichik, tabiiy, laboratoriya tipli, shartli, real, rasmiy, norasmiy, birlamchi, ikkilamchi, referent).
4. Ijtimoiy psixologiya fanining vazifalari.(kichik guruhlar, jamoalar, ommaviy xodisalar, boshqaruv, shaxs, muomala psixologiyasi)
5. Muloqotning kommunikativ tomoni.(axborotlar almashinushi, verbal, noverbal, paralingvistik vositalar).
6. Kichik guruhlar psixologiyasi.(uyushganlik, avtonomlik, negativlik)
7. Ijtimoiy psixologiya fani tarixi.(1908 yil, sotsiologik, psixologik yondashuv).
8. Mulokotning interaktiv tomoni.(xulq atvorning boshqarilishi, ta'sir etish, ijtimoiy rollar, rollar ziddiyati).
9. Kichik guruhlardagi dinamik jarayonlar. (uyushganlik, avtonomlik, negativlik)
- 10.Ijtimoiy psixologiyadan uch nazariy manbalari.(xalqlar psixologiyasi, omma psixologiyasi, ijtimoiy xulq atvor instinktlari)
- 11.Muloqotning pertseptiv tomoni.(identifikatsiya, stereotipizatsiya, refleksiya)

- 12.Shaxs ijtimoiylashuvi maskanlari.(oila, bog'cha, maktab, institut, mehnat jamoalari, maxalla).
- 13.Ijtimoiy psixologiyada ijtimoiy rol, ijtimoiy mavqe tushunchalari.(rollar, mavqe, status, ijtimoiy ta'sir).
- 14.Shaxsga guruh ta'sirlari (ijobiy va salbiy ta'sirlar, ingibitsiya, fasilitatsiya).
- 15.Boshqaruv faoliyatida rahbar va lider tushunchalari. (lider va rahbarning vakolatlari, ta'sir etish mexanizmlari, rasmiy va norasmiy, stixiyali va stixiyasiz).
- 16.Muloqotning psixologik tizimi (kommunikativ, interaktiv, pertseptiv).
- 17.Boshkqaruv uslublari (avtoritar, demokratik, liberal)
- 18.Xalqlar psixologiyasi nazariy manbasi haqida (xalq, millat, individ)
- 19.Omma psixologiyasi nazariyasi asoslari va unda kuzatiladigan shaxs belgilari.(sifatlarning yo'qolishi, xissiyotlar, aqliy sifatlarning yo'qolishi, Shaxsiy mas'uliyatning yo'qolishi)
- 20.Ekstrovert va introvert shaxs tiplari.(mulokotga kirishimlilik, mulokotda passivlik, axborotga intilish)
- 21.Rahbarga xos sifatlar.(kommunikativ, tashkilotchilik, ishchanlik, mustaqillik)
- 22.Ijtimoiy xulq-atvor instinktlari nazariy manbasi haqida(ijtimoiy xodisalar va tug'ma instinktlar, xissiyot, kurash instinkti).
- 23.Rigid va mobil shaxs tiplari(muloqotda moslashuvchanlik, muloqotda sustlik).
- 24.Kichik guruhlarga xos konuniyatlar. (uyushganlik, avtonomlik, negativlik)
- 25.Dominant va tobe shaxs tiplari(muloqotda ustunlik, muloqotda yon bosish sifatlari).
- 26.Boshkaruvdagi uslublar(avtoritar, demokratik, liberal).
- 27.Ijtimoiy munosabatlarning kupqirraliligi (axborotlar almaShinushi, tushunish, xulq-atvorni boshqarish, ta'sir etish).
- 28.Jamoadagi vertikal va gorizontal o'zaro munosabatlar(rahbar va xodim o'rtaсидаги, xodim-xodim munosabatlari, ijtimoiy mavqega ko'ra munosabat).
- 29.Guruh tushunchasi, katta guruhga xos xususiyatlar (guruh o'lchami, belgilari, turlar, o'rganish muammozi).
- 30.Muloqotdagagi verbal vositalar (nutq, uning turlari, so'z orqali ta'sir).

- 31.Muloqotdagagi noverbal vositalar (ko'z qarash, gavda xolati, mimika, oxang, kulgu, yig'i va boshqalar).
- 32.Fastsilitatsiya xodisasi (shaxsga ijobiy ta'sir etish, guruhdagi muxit, shaxs rivojlanishi).
- 33.Kichik guruhlardagi dinamik jarayonlar. (uyushganlik, avtonomlik, negativlik)
- 34.Ijtimoiy psixologiya fani predmeti, vazifalari (ijtimoiy, psixologik qonuniyatlar, kichik guruhlar muomala, rahbar, Shaxs psixologiyasi).
- 35.Ijtimoiy munosabatlarning ko'p qirraliligi (o'zaro ta'sir, axborot almashinushi, tushunish, faoliyatga xozirlash).

- 36.Nizolar va ularning turlari (destruktiv, konstruktiv, ochik, yopiq, qisqa, uzoq muddatli, vaziyatga bog'liq).
- 37.Boshqaruv faoliyatiga oid nazariyalar (xarizmatik nazariya, vaziyatga bog'liqlik nazariyasi, sintetik nazariya).
- 38.Nizolar, ularni xal etish yo'llari (nizoni joyida xal etish, orqaga tashlash, murosaga kelish, nizodan qochish).
- 39.Muloqotdagi shaxs tiplari (ekstrovert, introvert, rigid, mobil, dominant, tobe').
- 40.Ingibitsiya xodisasi moxiyati (tormozlanish, Shaxs imkoniyatlariga to'sqinlik, guruh ta'siri).
- 41.Muloqotning interaktiv tomoni (xulq-atvorni boshqarish, ijtimoiy rollar, rollar ziddiyati).
- 42.Rahbarlik va liderlik tushunchalari, farqlari va o'xshashliklari (rasmiy, norasmiy, stixiyali, stixiyasiz, vakolat tizimlari, rag'batlantirish, jazolash).
- 43.Kichik guruhlarga xos qonuniyatlar. (uyushganlik, avtonomlik, negativlik)
- 44.Shaxs ijtimoiylashuvi institutlari. (oila, bog'cha, maktab, institut, mehnat jamoalari, mahalla).
- 45.Muloqot, uning verbal vositalari (ko'z qarash, gavda xolati, mimika, oxang, kulgu, yig'i va boshqalar).
- 46.Muloqotning pertseptiv tomoni. (identifikatsiya, stereotipizatsiya, refleksiya)
- 47.Kichik guruhlardagi dinamik jarayonlar. (uyushganlik, avtonomlik, negativlik)
- 48.Ijtimoiy psixologiya fani tarixi (1908 yil, Ross, Makdugall, ijtimoiy qonuniyatlar, psixologik qonuniyatlar).
- 49.1.Muloqotning kommunikativ tomoni. (axborotlar almashinushi, verbal, noverbal, paralingvistik vositalar).
- 50.Nizolar, ularning turlari, xal etish yo'llari (konstruktiv, destruktiv, qisqa davomli, ochiq, yopiq, vertikal, gorizontal, kompromiss, orqaga surish, joyida xal etish).
- 51.Ijtimoiy psixologiya fanining uch nazariy manbalari haqida (xalqlar psixologiyasi, ommma psixologiyasi, ijtimoiy xulq-atvor instinktlari).
- 52.Ijtimoiy psixologiya fani o'rganadigan muammolar (muomala, guruhlar, shaxs, boshqaruv, ijtimoiy ustyanovka, ijtimoiy rol, ijtimoiy mavqe).
- 53.Muloqotning psixologik tizimi (kommunikativ, pertseptiv, interaktiv).
- 54.Rahbarlik va liderlik tushunchalari orasidagi farq va uxshashliklar. (rasmiy, norasmiy, stixiyali, stixiyasiz, vakolat tizimlari, rag'batlantirish, jazolash).
- 55.Rahbarlikka oid nazariyalar. (xarizmatik nazariya, vaziyatga bog'liqlik nazariyasi, sintetik nazariya).
- 56.Fastsilitatsiya va ingibitsiya xodisalari mohiyati (rivojlanish, o'sish, tormozlanish, sustlik).
- 57.Muloqotdagi shaxs tiplari. (ekstrovert, introvert, rigid, mobil, dominant, tobe').
- 58.Rahbarga xos sifatlar (kommunikativ, tashkilotchilik, mustaqillik, tinimsizlik, empatiya) .

- 59.Muloqotdagি verbal, noverbal, paralingvistik ta'sir vositalari (nutq, so'z, ko'z qarash, gavda xolati, oxang, kulgu, masofa).
- 60.Nizolar, ulardagi shaxs tiplari (namoyishkorona, rigid, nizoli, nizosiz, aniqlikni talab etadigan).
- 61.Kichik guruhlarga xos qonuniyatlar (guruh o'lchami, toqlik, juftlik, kichik va kattalik, ma'qullah va qarshi turish).
- 62.Shaxsdagi ustanovkalar, rollar, mavqe, vazifalar to'g'risida (ustanovklarga bo'glik xodisalar, ijtimoiy rol, rollar ziddiyati).
- 63.Nizolar, ularning hal etish yo'llari (murosaga kelish, nizoni joyida hal etish, orqaga surish, nizodan qochish).
- 64.Ijtimoiy psixologiya fani predmeti, vazifalari, o'rganish sohalari.
- 65.Rahbarlik va liderlik tushunchalari (rasmiy, norasmiy, stixiyali, stixiyasiz, vakolat tizimlari, rag'batlantirish, jazolash).
- 66.Muloqotning psixologi tizimi (kommunikativ, interaktiv, pertseptiv).
- 67.Kichik guruhlardagi qonuniyatlar (guruh o'lchami, toqlik, juftlik, kichik va kattalik, ma'qullah va qarshi turish).
- 68.Shaxs ijtimoiylashuvi maskanlari (oila , bog'cha, maktab, institut, jamoalar, mehnat korxonasi, mahalla).
- 69.Muloqot jarayonida kuzatiladigan shaxs tiplari (mobil, rigid, dominant, tobe', ekstrovert, introvert).
- 70.Boshqaruv uslublari (avtoritar, demokratik, liberal).
- 71.Jamoadagi vertikal va gorizontal o'zaro munosabatlар haqida (rahbar-hodim, hodim-hodim munosabatlari, ijtimoiy mavqe).
- 72.Guruh tushunchasi, guruh turlari (guruh o'lchami, belgilari, rasmiy-norasmiy, shartli-real, birlamchi, ikkilamchi, referent).
- 73.Ijtimoiy psixologiya fani tarixi. (1908 yil, Ross, Makdugall, ijtimoiy qonuniyatlar, psixologik qonuniyatlar)
- 74.Muloqotning psixologik tizimi (kommunikativ, interaktiv, pertseptiv).
- 75.Guruhlardagi dinamik jarayonlar. (uyushganlik, avtonomlik, negativlik)
- 76.Ijtimoiy psixologiya fani predmeti, vazifalari (ijtimoiy, psixologik, muomala, shaxs, boshqaruv, guruh, oila, sanoat ishlab chiqarishi).
- 77.Muloqotning verbal, noverbal, paralingvistik vositalari (nutq, so'z, ko'z qarash, gavda xolati, oxang, kulgu, masofa).
- 78.Guruhrar, ularning turlari, ularni tadqiq etish muammolari (guruh o'lchami, belgilari, rasmiy-norasmiy, shartli-real, birlamchi, ikkilamchi, referent, ishonchlilik, milliylik).
- 79.Muloqotning kommunikativ tomoni. (axborotlar almashinushi, verbal, noverbal, paralingvistik vositalar).
80. Nizolar, ularning turlari, xal etish yo'llari (konstruktiv, destruktiv, qisqa davomli, ochiq, yopiq, vertikal, gorizontal, kompromiss, orqaga surish, joyida xal etish).
- 81.Ijtimoiy psixologiya fanining uch nazariy manbalari haqida (xalqlar psixologiyasi, ommma psixologiyasi, ijtimoiy xulq-atvor instinktlari).
- 82.Ijtimoiy xulq-atvor instinktlari nazariy manbasi haqida(ijtimoiy xodisalar va tugma instinktlar, hissiyot, kurash instinkti).

83. Rigid va mobil shaxs tiplari (muloqotda moslashuvchanlik, muloqotda sustlik).
84. Kichik guruhlarga xos qonuniyatlar. (uyushganlik, avtonomlik, negativlik)
85. Shaxsning ijtimoiy faolligi.
86. Ijtimoiy xulq motivatsiyasi. Anglangan va anglanmagan motivlar
87. Shaxs insoniy munosabatlar tizimida.
88. Muomala texnikasi va strategiyasi.
89. Ijtimoiy psixologiyada ijtimoiy ta'sir masalasi. Samarali ta'sir sirlari
90. Ijtimoiy ustanovka tushunchasi. Ijtimoiy ustanovkalarni o'rganishda Uznadze maktabi tadqiqotlarining ahamiyati.
91. Sovet psixologiyasida ijtimoiy ustanovkalarni o'rganishga bo'lgan turli yondashuvlar.
92. Ijtimoiy ustanovka strukturasi. Ijtimoiy ustanovkalar emotsional kognitiv va hatti-harakat komponentlari.
93. Ijtimoiy ustanovkalar o'zgarishi muammosi va uing nazariy va amaliy ahamiyati.
94. Ijtimoiy psixologiyada shaxs taraqqiyotining yoshga bog'liq xususiyatlari.
95. Shaxs insoniy munosabatlar tizimida. Muomala texnikasi va strategiyasi. Ijtimoiy psixologiyada ijtimoiy ta'sir masalasi. Samarali ta'sir sirlari.
96. Shaxslararo munosabatlar tizimida muomalaning o'rni.
97. Ijtimoiy psixologiyada gruppalar va jamoa muammosi.
98. Boshqaruv psixologiyasi asoslari.
99. Ijtimoiy konfliktlarning maqsad va vazifalari.
100. Ijtimoiy psixologiyaning tadbiqiy sohalari.

19 00 05 - "Ijtimoiy psixologiya. Etnopsixologiya" ixtisosligi bo'yicha tayanch doktoranturaga kirishda mutaxassislik fani bo'yicha o'tkaziladigan kirish imtihonida talabgorlar bilimini baholash MEZONLARI

Kirish imtihonini baholash tartibi

1. Kirish imtihoni og'zaki savol-javob yoki yozma ravishda o'tkazilishi belgilangan bo'lib, 100 ballik mezon asosida baholanadi.
2. Da'vogarlar javob berishi lozim bo'lgan variantlarda 5 tadan savol bo'lib, har bir savol bo'yicha berilgan javobga maksimal 20,0 balldan ajratiladi.
3. Har qaysi savolga yozilgan javob quyidagicha baholanadi:

20 balldan Har bir savol uchun	Yozgan javobiga qo'yiladigan talablar
18,0-20,0	Berilgan savolga to'g'ri va to'liq javob bayon qilingan. Savolning mazmuni, mohiyati to'g'ri va izchil yoritilgan. Savolga javo berishda ijodiy yondashilgan, javobda mantiqiy yaxlitlikka erishilgan.

15,0-17,0	Berilgan savolga to‘g‘ri javob berilgan. Savolning mazmuni to‘liq yoritilgan. Qisqacha xulosa bergen. Fikrlar sodda bayon etilgan.
11,0-14,0	Berilgan savolga to‘g‘ri javob berilgan, lekin berilgan savolning mazmuni to‘liq yoritilmagan. Misollar bilan asoslanmagan.
0-10,0	Berilgan savolga javob noto‘g‘ri yoki yuzaki. Savol bo‘yicha aniq tasavvurga ega emas.

4. Har qaysi savolga qo‘yilgan ballar jamlanib, talabgorning umumiyligi bali chiqariladi va baholanadi.

ESLATMA: 1. Imtihon jarayonida qo‘yilgan bahodan norozi bo‘lgan talabgorlar sinov natijalari e’lon qilingan kundan e’tiboran uch kun muddat ichida appelyatsiya komissiyasiga murojat qilishga haqli.

TAVSIYa ETILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI **Asosiy adabiyotlar**

1. G‘oziev E.G. Umumiyl psixologiya, Toshkent, 2010.
2. Davletshin M.G. “Umumiyl psixologiya”(o‘quv qo‘llanma) TDPU bosmaxonasi Toshkent 2002 y.
3. Ivanov P.I. Umumiyl psixologiya.O‘quv qo‘llanma T.,2008
4. Umumiyl psixologiya. O‘quv qo‘llanma Petrovskiy A.V. taxriri ostida T.,1992
5. Karimova V. M. “Ijtimoiy psixologiya asoslari”, T., "O‘qituvchi", 1994.
6. Kamalova S.R. “Ijtimoiy psixologiya asoslari”, O‘quv qo‘llanma T., TDSHl 2011
7. Karimova V.M. Psixologiya. O‘qituvchi.2002.
8. D.Mayers. Sotsialnaya psixologiya. 2005
9. Altunina, I. R. Sotsialnaya psixologiya: uchebnik/ I. R. Altunina, R. S. Nemov; pod redaksiey R. S. Nemova. — 2-ye izd. — Moskva: Izdatelstvo Yurayt, 2019. — 409 s.

Qo‘sishimcha adabiyotlar:

1. Mirziyoyev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qat’iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik—har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo‘lishi kerak.—T: “O‘zbekiston”, 2017.
2. Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon, demokratik O‘zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz.—T: “O‘zbekiston”, 2016.- 56 b. (Мы все вместе построим свободное, демократическое и просветительское государство Узбекистан).
3. Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta’minalash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi.—T: “O‘zbekiston”, 2017.-48 b. (Обеспечение верховенства закона и интересов человека – гарантия развития и благополучия народа)
4. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olivjanob xalqimiz bilan quramiz.—T: “O‘zbekiston”, 2017.-488 b.
5. Umarov V.M. Psixologiya T.2012
6. Adizova M.T. Psixokorreksiya T.,2006
7. Karimova L.I. Sotsialnaya psixologiya i reklama. Uchebnoe posobie.T.2004
8. Udalsova M.V. Sotsiologiya i psixologiya upravleniya. Praktikum. M.1999
9. Adizova T.M. Muloqot psixologiyasi, O‘quv qo‘llanma T., 2006
10. Sikevich Z.V. Sotsiologiya i psixologiya natsionalnyx otnosheniy. Uchebnoe posobie. M, 2009.

Internet saytlari

1. www.ziyonet.uz
2. www.tdpu.uz
3. www.pedagog.uz

4. www.psychology.uz
5. www.nutq.intal.uz
6. www.psychology.net.ru
7. www.gleforg Djordj Lukasning Ta'limning fondi
8. www.newhorizons.org Ta'limning Yangi ufqlari
9. www.rhecherswithoutborders.org Chegarasiz o'qituvchilar
10. www.thelearningweb.net Ta'lim tarmog'i
11. www.inetlibrary.com Internet kutubxona
12. <https://urait.ru/bcode/431919>